

**Wie hoopt op de Heer krijgt nieuwe kracht:
hij slaat zijn vleugels uit als een adelaar**

Jes 40,31

Samen verder varen naar diep water

Oriëntatieavond H. Clara van Assisi en H. Maarten

Richting

De parochie H. Clara van Assisi en de parochie H. Maarten staan voor dezelfde opdracht: het **Evangelie** zo **zichtbaar, gastvrij en betrouwbaar gestalte geven** dat mensen vandaag iets kunnen proeven van **de ontmoeting met Christus**. Dat vraagt niet in de eerste plaats méér activiteiten, maar een heldere keuze voor **kwaliteit, draagkracht en geloofsvreugde**. De diocesane brochure “Vaar naar diep water en gooi jullie netten uit” benoemt waarom die keuze nodig is.

Wanneer de Kerk overal wil zijn, dreigt ze onzichtbaar te worden. Een bodembedekkende pastoraal is vandaag ronduit onmogelijk en legt bovendien een te zware druk op vrijwilligers en vrijgestelden. Daarom kiezen wij voor een **missionaire pastoraal**: niet alles overal, maar op herkenbare plekken een gemeenschap die kan verwelkomen, vieren, verdiepen, dienen en verbinden.

Kiezen vanuit hoop: een positief verhaal

Wij geloven dat **God ook vandaag toekomst opent voor zijn Kerk**. Vanuit dat vertrouwen willen we niet alleen bewaren wat gegroeid is, maar ook durven onderscheiden wat nodig is om het Evangelie morgen levend door te geven. **Veranderen doen we** niet omdat we geloven dat er voor de Kerk geen toekomst meer is, maar juist **omdat we geloven dat er wél toekomst is**. Daarom willen we niet wachten tot een viering of werking alleen nog door de laatste krachten wordt rechtgehouden en er eenvoudigweg geen andere keuze meer overblijft. Dan komt verandering te laat en wordt ze bijna vanzelf enkel als verlies ervaren. Wij willen tijdig durven kiezen, terwijl er nog mensen, geloof, energie en mogelijkheden zijn om samen iets nieuws op te bouwen. Niet minder Kerk is het doel, maar een Kerk die haar **krachten zo bundelt dat ze werkelijk Kerk kan zijn**.

Dat neemt de pijn van verandering niet weg. Een kerkgebouw, een trouwde zondagsviering en een vaste gemeenschap kunnen diep met iemands geloof en levensverhaal verbonden zijn. Wie moeilijk mee kan, verdient tijd, respect en een luisterend oor. **Pastorale zorg kan echter niet betekenen dat we uit angst voor pijn elke noodzakelijke stap uitstellen**. In het Heilig Jaar 2025 klonk het motto *Spes non confundit*: de hoop stelt niet teleur. Die hoop belooft niet dat alles blijft zoals het is; ze zegt wel dat **God zijn Kerk niet loslaat**. Ook wanneer trouwde vormen verdwijnen en de weg door een donker dal loopt, gaat Hij met ons mee.

Ook de vaak gestelde vraag naar jongeren hoort hierin thuis. Jongeren en jonge gezinnen bereiken we niet door hen terug te willen brengen naar een kerkelijk verleden dat zij zelf nooit hebben gekend. De levende Traditie vraagt dat we het Evangelie zo doorgeven dat het vandaag opnieuw kan worden gehoord, gevierd en geleefd. “Zie, Ik maak iets nieuws” (Jes 43,19) wist het verleden niet uit, maar verhindert dat wij Gods toekomst missen omdat we alleen blijven kijken naar wat ons vertrouwd en bekend is. Wij weten niet hoe groot de Kerk van morgen zal zijn. We weten wel dat afwachten geen vruchtbare pastorale visie is.

**Daarom willen we hoopvol en moedig bouwen
en anderen uitnodigen om mee op weg te gaan.**

Eén beleid, twee parochies

Voor onze beide parochies betekent dit: we gaan **samen in dezelfde richting**, maar niet vanuit hetzelfde vertrekpunt en niet noodzakelijk met dezelfde concrete stappen. H. Clara en H. Maarten hebben één pastoor en elk een eigen parochieploeg. **Beide ploegen vergaderen samen en werken nauw samen.** Daarom willen we verder werken aan eenheid van beleid en pastoraal: vergelijkbare vragen worden in beide parochies op een vergelijkbare manier beantwoord. Dat vraagt **gemeenschappelijke afspraken** over liturgie, initiatiesacramenten, catechese, communicatie, diaconie, rouwzorg, vrijwilligerszorg en de inzet van mensen en middelen.

Eén beleid betekent echter **geen eenheidsworst**. H. Clara en H. Maarten blijven twee parochies, met een eigen geschiedenis, eigen plaatsen, gevoeligheden en kansen. **Synodaal onderscheiden betekent dat we naar die concrete context luisteren zonder de gedeelde richting uit het oog te verliezen.** Eenheid is geen uniformiteit; verschillen krijgen een plaats binnen dezelfde zending.

De bril van de nieuwkomer

De bril van de nieuwkomer helpt ons daarbij. Wie vandaag zoekt naar geloof, stilte, gemeenschap of sacramenten, heeft **nood aan een herkenbare plek** waar men welkom is, begeleid wordt en het christelijk geloof in zijn verschillende dimensies kan leren kennen. **Alleen een liturgisch aanbod volstaat niet.** De zondagseucharistie blijft het hart van de geloofsgemeenschap, maar **ze vraagt een dragende gemeenschap** rond zich: mensen die onthalen, meebidden, zingen, dienen, catechese dragen, zorg hebben voor kwetsbaren en de stap naar buiten zetten. De parochiekern is daarom niet in de eerste plaats een gebouw, maar een levende gemeenschap die op een concrete plek samenkomt.

Meer dan de zondagse eucharistie

Wanneer we spreken over parochiekernen en kerkplekken, gaat de aandacht vaak eerst naar de vraag waar de zondagse eucharistie wordt gevierd. Dat is begrijpelijk: de eucharistie is voor de Kerk “bron en hoogtepunt” van het christelijk leven. Maar daarmee valt het parochiale leven niet samen.

Diaconie en zorg voor wie kwetsbaar is, **verkondiging en geloofsvorming**, en **gemeenschapsopbouw** behoren even wezenlijk tot haar zending. Daarom mag onze blik niet eenzijdig op “de mis” gericht blijven. Wanneer op een bepaalde plaats geen zondagse eucharistie meer wordt gevierd, betekent dat niet dat daar geen parochiaal leven meer mogelijk is. Ook daar kunnen mensen blijven bidden, dienen, het geloof doorgeven, elkaar ontmoeten en nabij zijn.

Juist zo kunnen **verschillende kerkplekken, elk op hun eigen wijze**, deel blijven uitmaken van **één levende parochie**.

Groeien naar de parochiekern

Vanuit die bredere kijk op het parochiale leven kunnen we ook beter begrijpen wat de groei naar een parochiekern betekent. **We kijken daarbij eerlijk waar een dragende geloofsgemeenschap kan groeien** en waar mensen “op zondag” samen kunnen vieren, het geloof verdiepen, nieuwe mensen onthalen en de initiatiesacramenten voorbereiden en vieren. Tegelijk willen we **ruimte bewaren voor andere vormen van kerkelijk leven op andere plaatsen**. Dit betekent dus niet dat sommige plaatsen “belangrijk” en andere “onbelangrijk” zouden worden. Het betekent wel dat niet elke kerk in de toekomst dezelfde pastorale rol zal vervullen. De diocesane visie spreekt daarom over parochiekern, zondagskerk en kerkplek. Deze woorden beschrijven niet alleen gebouwen, maar vooral verschillende manieren waarop een geloofsgemeenschap aanwezig kan zijn.

De parochiekern is geen doel op zichzelf. Ze wil **kleinere gemeenschappen niet uitwissen**, maar juist verbinden rond een plaats waar voldoende mensen en krachten **samenkomen** om het geheel van het kerkelijk leven te dragen. Van

daaruit kunnen andere kerkplekken hun eigen betekenis behouden: als plaats van gebed en stilte, ontmoeting, diaconie, huwelijks- of uitvaartliturgie. Zo is de groei naar een parochiekern tegelijk een beweging van **verzamelen én verbinden**.

Parochiekern, zondagskerk en kerkplek zijn dus geen rangorde van kerken, maar drie verschillende rollen binnen één parochie. De **parochiekern** is de dragende gemeenschap waar “op zondag” de eucharistie wordt gevierd en waar op middellange termijn ook de initiatiesacramenten en het grootste deel van de geloofsvorming samenkomen. In een **zondagskerk** wordt voorlopig nog op zondag gevierd, maar richt zichzelf en haar bezoekers steeds sterker op de parochiekern. Een **kerkplek** heeft geen reguliere zondagseucharistie, maar kan lokaal wel een betekenisvolle plaats van gebed, ontmoeting en dienstbaarheid blijven.

Dat proces verloopt geleidelijk: een zondagskerk helpt haar gemeenschap thuis te komen in de parochiekern en kan op termijn een kerkplek worden. Dat betekent niet dat lokaal geloofsleven verdwijnt. Waar de draagkracht, het pastoraal plan en het kerkenbeleidsplan het toelaten, blijven andere vormen van kerkelijk leven mogelijk. Het doel is niet centraliseren om te centraliseren, maar krachten bundelen zodat geloof kan groeien en gedragen worden.

Tijdspad H. Maarten

In H. Maarten wordt in het werkjaar 2026-2027 de overstap voorbereid naar **één parochiekern in Waarschoot**. Vlak voor de zomer van 2027 wordt de stap gezet naar één zondagse viering in die parochiekern. Vanaf het werkjaar 2027-2028 worden ook de eerstecommunievieringen en doopsels in Waarschoot gevierd. Op die manier bundelen we de krachten rond de plek waar de zondagse eucharistie wordt gevierd en vanwaaruit initiatie, geloofsverdieping, diaconie en gemeenschapsofbouw samen kunnen worden gedragen.

De andere kerkplekken (Lovendegem, Vinderhoute, Zomergem) blijven waardevol voor de parochie. Er kunnen, waar dat haalbaar is en in overleg met de parochieploeg, lokale initiatieven blijven bestaan of groeien: gebed, ontmoeting, huwelijks- of uitvaartliturgie, open kerk of diaconale nabijheid.

Tijdspad H. Clara

In H. Clara worden in het werkjaar 2026-2027 de volgende stappen gezet naar een duidelijke parochiekern in Eeklo. Vanaf de zomer van 2027 krijgt Sint-Laureins nog duidelijker het profiel van een zondagskerk die zich oriënteert op de parochiekern in Eeklo. De initiatiesacramenten (doop en eerste communie) worden er dan niet langer gevierd. Voor vormsel is dit al het geval. De hoogdagen van het kerkelijk jaar worden als één parochie en dus op één plek – in principe de parochiekern – gevierd. Hoelang Sint-Laureins deze rol als zondagskerk kan blijven vervullen, wordt mede bepaald door de ontwikkeling binnen het ruimere dekenale geheel.

Naast de geografische inplanting van de andere parochiekernen en zondagse vieringen in de buurparochies van het dekenaat, spelen ook het aantal voorgangers en de haalbaarheid van het uurschema van de missen een rol. Minstens even belangrijk zijn de aanwezige draagkracht ter plaatse en de bereidheid om mee te stappen in het parochiale, dekenale en diocesane proces.

De andere kerkplekken (Balgerhoeke, Kaprijke, Lembeke, Sint-Jan-in-Eremo, Sint-Margriete, Waterland-Oudeman, Watervliet) blijven waardevol voor de parochie. Er kunnen, waar dat haalbaar is en in overleg met de parochieploeg, lokale initiatieven blijven bestaan of groeien: gebed, ontmoeting, huwelijks- of uitvaart-liturgie, open kerk of diaconale nabijheid.

Communicatie

Deze beweging vraagt bijzondere zorg in de communicatie. Communicatie is geen sluitstuk na een beslissing, maar een wezenlijk deel van goede pastoraal. Mensen hebben er **recht op tijdig te weten welke richting we gaan**, waarom we keuzes maken, wat reeds beslist is en wat nog onderwerp van onderscheiding blijft. In beide parochies hanteren we dezelfde kernboodschap en dezelfde begrippen, zodat vergelijkbare vragen ook werkelijk vergelijkbaar worden beantwoord.

We willen **eerlijk spreken**: niet verbergen wat stopt of verandert, maar evenmin alleen het verlies benoemen. Telkens moet ook zichtbaar worden

waartoe een keuze dient en welke nieuwe mogelijkheden ze opent. We communiceren vanuit de visie en niet enkel vanuit tekorten aan priesters, vrijwilligers of middelen, zonder die reële beperkingen te verdoezelen. Goede communicatie geeft bovendien **ruimte aan vragen en verdriet**, met bijzonder respect voor wie jarenlang een kerkplek of werking heeft gedragen. Waar mogelijk koppelen we informatie aan een **concrete uitnodiging**: samen nadenken over waar we samen vieren, welke lokale initiatieven mogelijk blijven, hoe we mensen helpen de stap te zetten en hoe iedereen kan mee bouwen? Zo wordt communicatie ook een uitnodiging om **samen toekomst te maken**.

Goede Week

Voor de Goede Week 2027 is de volgende beslissing genomen. Als er twee (actieve) priesters beschikbaar zijn, wordt de Goede Week zowel in Zomergem als in Eeklo gevierd. Als er in de loop van dit pastorale jaar nog maar één (actieve) priester beschikbaar is, wordt de Goede Week voor beide parochies in Eeklo gevierd. In dat geval doet een pendelbus verschillende kerkplekken aan, zodat mensen samen in Eeklo kunnen vieren.

Deze regeling vloeit voort uit dezelfde beleidsvisie: **de parochiekern krijgt voorrang, maar de weg ernaartoe moet pastoraal zorgvuldig, gastvrij en haalbaar zijn**. Omdat de parochiekern van Waarschoot tijdens de Goede Week niet beschikbaar is door de kermis, en omdat we rekening willen houden met de mogelijke overgang naar één voorganger, lichten we deze regeling nu al toe en maken we ze bekend.

In vertrouwen samen verder varen

De oriëntatieavond is geen eindpunt, maar het **begin van een weg** die we samen willen gaan. Synodaal Kerk-zijn vraagt **tijd**: tijd om te luisteren naar elkaar en naar wat de Geest ons vandaag te zeggen heeft, om te onderscheiden, keuzes te maken, ze loyaal uit te voeren en ook opnieuw te evalueren. Verschillende stemmen

moeten daarbij werkelijk gehoord worden. Dat betekent niet dat elke voorkeur uiteindelijk kan worden uitgevoerd, wel dat we **samen zoeken** waartoe de Geest onze Kerk roept.

Daarom willen we ook in onze manier van vergaderen en samenwerken groeien. We benoemen duidelijker in welke fase we staan: luisteren we nog, zijn we aan het onderscheiden, wordt er beslist, communiceren we een genomen beslissing of evalueren we wat gebeurd is? Beslissingen worden helder vastgelegd en opgevolgd. Tegelijk blijven we luisteren naar wat leeft in de verschillende gemeenschappen, kerkplekken en werkgroepen.

In de loop van dit werkjaar zetten we die synodale weg verder rond de verschillende thema's van "Vaar naar diep water". We nodigen iedereen uit om daaraan deel te nemen, niet omdat wij vandaag al alle antwoorden hebben, maar vanuit het vertrouwen dat God ook in deze tijd met zijn Kerk op weg blijft. De toekomst is niet vooraf uitgetekend: wij worden geroepen haar mee voor te bereiden en op te bouwen.

Zo willen H. Clara van Assisi en H. Maarten niet eenvoudig beheren wat nog overblijft, maar samen bouwen aan wat kan groeien. De kernvraag is niet hoe we alles behouden wat was, maar hoe wij vandaag Kerk kunnen zijn voor wie zoekt, gelooft, twijfelt, lijdt, dient en hoopt — en hoe we ruimte maken voor wie morgen mee in de boot stapt.

De parochieploegen en pastoor Herbert
2026-09-01